

Wspominając Diego Camacho aka Abla Paza

Claudio Venza

Słuchaj, słuchaj – powiedział do mnie. – Moglibyśmy zburzyć kościoły i spróbować wypędzić ksiół katolicki z ludzkich umysłów, lecz nie zamierzamy przekształcić centrów kultury w zastępcze kościoły ani anarchii w religię.

Abel Paz, *Viaje al pasado* (Podróż do przeszłości)

Diego Camacho Escámez (aka Abel Paz) urodził się w Almerii (Andaluzja) 12.08.1921 r. W wieku 6 lat przeniósł się do Barcelony i zamieszkał z wujkiem, działaczem CNT.

W 1932 r. Diego dołączył do Escuela Natura (wolnościowa organizacja edukacyjna, kierująca się wskazaniem Francisco Ferrera) w El Clot, robotniczej dzielnicy stolicy Katalonii. W 1935 r. przyłączył się do Młodzieży Wolnościowej w Almerii, gdzie przebywał z matką (członkinią CNT) do lutego 1936 r., kiedy wrócił do Barcelony.

Został członkiem FAI, a potem CNT. Był aktywny w grupie obrony El Clot i pomagał powstawać grupie Quijotes de la Ideal (Don Kichoci Ideału), która przeciwstawiała się umiarkowanej polityce CNT-FAI. Po aresztowaniu w maju 1937 r. (podczas konfrontacji anarchistów ze stalinistami) skosztował życia w kolektywach rolnych, pisał dla Tierra y Libertad (gazeta FAI) i brał udział w walkach zbrojnych na froncie katalońskim. W styczniu 1939 r. był jednym z setek tysięcy Katalończyków i Hiszpanów, którzy uciekli z Barcelony i szukali azylu we Francji, gdzie przebywał w obozach internowania w Argales-sur-Mer, Bram, Saint-Cyprien i La Barcares. Jako robotnik przymusowy pracował przy budowie wału atlantyckiego do końca 1941 r. W 1942 r. zaangażował się w działalność podziemną i przedostając się przez Pireneje powrócił do Hiszpanii, gdzie wkrótce został aresztowany przez frankistowską policję i za próby ożywienia CNT spędził pięć lat, krążąc po różnych więzieniach. Po kilku miesiącach od wyjścia został ponownie aresztowany, tym razem za udział w spotkaniu Młodzieży Wolnościowej, za co skazano go na kolejne pięć lat w ciężkich frankistowskich więzieniach. Po wyjściu w 1952 r., jak wielu innych anarchistów, wznowił konspiracyjną działalność i w 1953 r. został wybrany przez podziemną organizację jako delegat na kongres IWA. Potem został we Francji i przeprowadził krótką, nieudaną misję w Hiszpanii w imieniu Komisji Obrony.

Ze swoją partnerką, Antonią Fontanillas (z rodziny o anarchistycznych tradycjach; żyli razem do 1958 r.), przemieszczał się po francuskich miastach i brał udział w licznych spotkaniach i działaniach kilku grup wolnościowych, od Młodzieży Wolnościowej i CNT po antyfrankistowskie kolektywy młodzieżowe. W latach 60. zaczął pisać długą (jedną z najbardziej obszernych) biografię Duruttiego (została przetłumaczona na 14 języków) i serię książek historycznych. Do Hiszpanii wrócił w 1979 r. na fali odradzania się ruchu anarchistycznego i od razu rzucił się w wir starań o jego ulepszenie i większą liczebność. Pomimo pewnych rozczarowań, pozostał na południe od Pirenejów, kontynuując pracę nad obejmującymi cztery tomy wspomnieniami.

Był jednym z niewielu starszych aktywistów, którzy trwale współdziałali oraz komunikowali się z nowymi pokoleniami wolnościowców i którym przekazywał swoje gorzkie refleksje nad przeszłością, lekko tylko osładzane niepoprawnie krytycznym, ale i zdeteminowanym rozumem.

W latach 1995-96 odbył długą trasę po Włoszech. Wziął wówczas udział w około 40 otwartych spotkaniach w odpowiedzi na zainteresowanie, spowodowane filmem Kena Loacha „Ziemia i wolność”, jaki uważał za znaczący i stymulujący.

W swoim malutkim mieszkaniu w barcelońskiej robotniczej dzielnicy Gracia w latach 80. i 90. przyjmował setki towarzyszy i towarzyszek wpadających, by się spotkać i pogadać. Mimo pogorszenia stanu zdrowia stale obserwował rozwój ruchu i dostarczał nowych obserwacji i faktów, wykorzystywanych w wielu filmach i książkach. Można powiedzieć, że śmierć zabrała go w pełni aktywności.

Diego Camacho AKA Abel Paz, 12.08.1921-13.04.2009 w Umanita Nova (16. kwietnia 2009).

Anarcho-Biblioteka
Dobry pieróg to wywrotowy pieróg

Claudio Venza
Wspominając Diego Camacho aka Abła Paza

innyswiat.com.pl
Wydane po polsku w "Innym Świecie*" #29 (2/2009). Tłum. Arturo

pl.anarchistlibraries.net